

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Samrådsspørgsmål BN

Vil ministeren give en status for implementeringen af ”Vejledning om pesticidholdigt spildevand og pesticidholdigt affald fra væksthusegartnerier”, herunder status for Miljøstyrelsens sagsbehandling af pesticider til åbne væksthuse? Og hvordan agter ministeren at løse problemerne med henblik på at sikre en fortsat, effektiv og eksportorienteret gartneridrift i Danmark? Der henvises som kontekst til materiale fra foretræde fra Dansk Gartneri om vejledning om spildevand og planteaffald, jf. MOF alm. del - bilag 548.

Svar

Tak for spørgsmålet.

Det blev med den brede politiske Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021 besluttet at gennemføre en særlig indsats i forhold til gartnerier. Indsatsen skal være med til at sikre, at sprøjtemidler, som anvendes i gartnerier, håndteres, så de ikke udgør en risiko for miljøet, herunder grundvand.

Baggrunden for denne særlige indsats var, at man i målinger af vandmiljøet, foretaget af Odense Kommune nær gartneriområder i kommunen, fandt rester fra sprøjtemidler, der ikke er godkendt til udendørs anvendelse i Danmark eller i EU. Det blev efterfølgende konstateret, at der i nogle tilfælde var sket udledning af gartnerispildevand direkte til vandmiljøet uden tilladelse.

Som en del af gartneriindsatsen i pesticidstrategien blev Miljøstyrelsen derfor, med inddragelse af kommunerne og branchen, sat til at præcisere regelgrundlaget og udarbejde anbefalinger til håndtering af spildevand og affald fra væksthusegartnerier.

Miljøstyrelsen udgav i november 2019 ”Vejledning om pesticidholdigt spildevand og pesticidholdigt affald fra væksthusegartnerier”, der samler og præciserer den relevante regulering på gartneriområdet.

Det er vigtigt for mig, at understrege, at der var enighed i den brede aftalekreds om, at vi skal beskytte vores miljø og sikre, at reglerne på gartneriområdet overholdes. Herunder at der ikke anvendes sprøjtemidler i åbne væksthuse, der udelukkende er godkendt til anvendelse i lukkede systemer. Vi skal være sikre på, at de midler ikke slipper ud i miljøet.

Der har allerede været en stor indsats på området med vejledningen og Dansk Gartneris frivillige handlingsplan fra 2017, som blev opdateret efter en midtvejsevaluering i 2020. Jeg er glad for, at branchen selv tager initiativ til at få styr på de udfordringer vi står med i forhold til at sikre beskyttelsen af miljøet. Men som man kan forstå på Dansk Gartneris henvendelse til udvalget, er der stadig et stykke vej igen.

Der bliver i samrådsspørgsmålet spurgt til status på implementeringen af vejledningen. Og her er det vigtigt for mig at understrege, at der ikke er tale om ny lovgivning, men om en vejledning, der giver et overblik over allerede eksisterende regler på området.

Jeg har bedt Miljøstyrelsen om at tage kontakt til landets kommuner for at høre, hvad status er i forhold til deres administration af reglerne.

Der i alt indkommet 68 svar. 22 oplyser, at de ikke har væksthushavterier i kommunen, mens seks har svaret, at fristen har været for kort og to har svaret at de ikke administrerer efter vejledningen eller alene har generel viden.

Der er otte kommuner, som oplyser at de har mere end 15 væksthushavterier. Det kan udledes af svarene, at der kun er få kommuner, der administrerer efter den nye vejledning.

For eksempel er der kun meddelt udledningstilladelser til udledning af spildevand i 25 ud af i alt 333 væksthuse, og der er stillet endnu færre vilkår i tilladelserne til håndteringen af det pesticidholdige spildevand.

Der er gennemført i alt 117 tilsyn siden vejledningen udkom i november 2019. De 110 af dem er gennemført i Odense Kommune.

Også i forhold til håndhævelse i form af påbud om lovliggørelse af eksisterende spildevandsafledning skiller Odense Kommune sig ud med 110 påbud, mens stort set ingen af de andre kommuner benytter sig af denne håndhævelsesmulighed.

Der er kun fem kommuner, der har gjort særlige tiltag for at implementere vejledningen i deres administration. Det drejer sig om Horsens, Nordfyns, Egedal, Odense og Thisted kommuner.

Det er få kommuner, der oplyser, at de har en indsats med affaldshåndtering i væksthushavenerier. Af de 68 svar, der er modtaget, meldte 25 tilbage med svar, som kan give et billede af affaldshåndtering.

Det er derfor ikke muligt, på baggrund af kommunernes svar og med den korte frist, at give et tydeligt svar på affaldshåndtering fra væksthushavenerier i Danmark.

Jeg har på baggrund af de indsamlede oplysninger fra kommunerne bedt Miljøstyrelsen om at følge op overfor kommunerne med en opfordring til at bruge vejledningen, så der kommer styr på håndteringen af spildevand og affald fra havenerierne.

Derudover har jeg bedt Miljøstyrelsen oplyse, hvad status er på sagsbehandlingen af ansøgninger om sprøjtemidler til åbne væksthuse. I forbindelse med vejledningen fik Dansk Gartneri en

overgangsperiode på 13 måneder frem til 31. december 2020 til at få godkendt de nødvendige sprøjtemidler til åbne væksthuse.

Da Miljøstyrelsen var klar over, at gartnerivejledningen forventeligt ville føre til en forøget sagsmængde, opfordrede styrelsen allerede i efteråret 2019 branchen til at indsende ansøgninger til åbne væksthuse hurtigst muligt.

Dansk Gartneri fremsendte i juni 2020 en længere liste til Miljøstyrelsen over forventede ansøgninger om godkendelse af sprøjtemidler til anvendelse i åbne væksthuse, det er indenfor den kategori af ansøgninger, der omtales som ”mindre anvendelser”. På det tidspunkt havde Miljøstyrelsen kun modtaget én ansøgning.

Miljøstyrelsen har nu modtaget i alt 59 ansøgninger om kemiske midler til mindre anvendelser til åbne væksthuse fra Dansk Gartneri. Derudover har Miljøstyrelsen modtaget 15 ansøgninger til mikrobiologiske midler til brug i åbne væksthuse, dvs. i alt 74 ansøgninger.

Heraf er der pt. godkendt 18 ansøgninger for kemiske midler og alle 15 mikrobiologiske midler, dvs. i alt 33 godkendelser af de indsendte ansøgninger. Derudover har Miljøstyrelsen lavet tre godkendelser til åbne væksthuse fra andre ansøgere end Dansk Gartneri.

Miljøstyrelsen har screenet de resterende ansøgninger og har på den baggrund varslet Dansk Gartneri om status. Der kan for 15 af ansøgninger være udfordringer i forhold til at få en godkendelse. Derudover er der 26 andre uafgjorte ansøgninger. Det vil sige, at der udestår 41 ansøgninger fra Dansk Gartneri.

Jeg har selv haft lejlighed til at drøfte branchens udfordringer med Dansk Gartneri på et møde i september sidste år. Og jeg ved, at Miljøstyrelsen løbende har været i dialog med Dansk Gartneri i forhold til at finde løsninger på de udfordringer, som gartnerierne står over for. Dansk Gartneri har ikke siden efteråret været i kontakt med departementet.

Miljøstyrelsen samarbejder løbende med Dansk Gartneri i forhold til at prioritere ansøgningerne. Der er blandt andet et eksempel på en ansøgning, som Miljøstyrelsen fik hastebehandlet på 14 dage, da anvendelsen viste sig yderst akut for erhvervet.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at de vil kunne færdigbehandle alle de resterende 41 ansøgninger fra Dansk Gartneri om "mindre anvendelser" inden for et lille års tid. Behandling sker på baggrund af prioritering fra erhvervet. Ud over ansøgningerne fra Dansk Gartneri modtager Miljøstyrelsen også ansøgninger fra det øvrige landbrugserhverv om mindre anvendelser, eksempelvis til frøafgrøder, der ikke har noget med væksthuse at gøre, men som jo også skal behandles.

Det ville selvfølgelig være godt, hvis godkendelserne kunne ske hurtigere, men Miljøstyrelsen har siden oktober sidste år behandlet omkring dobbelt så mange ansøgninger om kemiske midler pr. måned sammenlignet med gennemsnittet for de seneste fire år.

Tempoet i forhold til godkendelserne afhænger også af, hvordan branchen prioriterer ansøgningerne, da nogle tager mere tid at behandle end andre.

Med hensyn til spørgsmålet om sikringen af en fortsat, effektiv og eksportorienteret gartneridrift i Danmark, så er jeg sikker på, at det er et fælles mål blandt aftalepartierne i pesticidaftalekredsen. Derfor har der også været sat ekstra skub i behandlingen af ansøgninger og været dialog med branchen omkring prioritering af ansøgninger. Men vi har også i aftalekredsen været enige om, at vi har nogle regler på miljøområdet i Danmark og i EU, som gartnerierne skal overholde.

Et af målene med den særlige gartneriindsats i pesticidstrategien var netop, at reglerne skal overholdes, herunder EU-retten. Så vi kan sikre, at anvendelsen af midler i gartnerierne ikke udgør en risiko for miljø eller grundvand. Og derfor skal godkendelserne simpelthen være i orden. Så de midler, der ikke har den korrekte godkendelse må ikke anvendes i gartnerierne.

I forhold til de øvrige rammebetingelser for gartnerierhvervet må jeg henviser til, at de ligger i

andre ministerier, herunder Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Men jeg mener, at det grundlæggende er positivt, når danske gartnerier kan promovere sig på, at danske produkter ikke produceres på bekostning af miljøet, selvom jeg godt er klar over, at det lige nu er udfordrende for nogle gartnerier. Derfor lægges der også fortsat vægt på en dialog med branchen om prioritering af ansøgninger.

Tak for ordet.